

ELS MINISTRES D'ECONOMIA DE LA CE DISCREPEN SOBRE LA FUTURA UNIÓ MONETÀRIA

Dotze homes sense pietat

La recent cimera de ministres d'Economia de la CE, celebrada aquest cap de setmana a s'Agaró, ha deixat en suspens la viabilitat de l'Informe Delors. Els diferents models sobre l'harmonització fiscal i la negativa de Gran Bretanya a reformar el Tractat de Roma auguren mals temps per a la unitat econòmica i monetària d'Europa.

Albert Vicent

Ben poc li ha durat l'alegria, al president de la Comissió Europea, Jacques Delors, guardonat el passat divendres amb el premi Príncep de Astúries de Cooperació Internacional. La reunió informal de ministres d'Economia de la Comunitat Europea, celebrada a s'Agaró (Baix Empordà) un dia després, ha servit per a esquarterar el somni del més entusiasta defensor de la unió monetària europea. Dotze ministres sense pietat, més interessats a mantenir les seues particulars economies nacionals que a crear una veritable economia europea, han demostrat una vegada més que l'informe Delors és més un preciós disseny de laboratori, una utopia de final de mil·lenni, que la projecció real d'una Europa unida econòmicament i dirigida des del macroministeri d'Economia que pretén ser Brussel·les.

A la cimera de s'Agaró tan sols s'ha aconseguit un tímid avanç: els dotze han acordat que les quatre parts implicades en el procés —Comissió Europea, consell de ministres, comitè de governadors de bancs centrals i comitè monetari— preparen la maquinària per a posar en marxa la primera fase prevista a l'informe Delors l'1 de juliol de 1990. La resta només és un interrogant que continua planant d'Irlanda a Grècia.

El document, elaborat pels governadors centrals de la CE, tres experts i un comissari sota la direcció de Delors, preveu tres fases successives en el temps que han de culminar en la unitat econòmica i monetària d'Europa. La primera, que ha d'iniciar-se a mitjan 1990, contempla la llibertat de moviments de capitals i la modificació dels tractats que van fer nàixer la CE el 1952 amb sis estats membres i que avui n'agrupa dotze amb una població de 324 milions d'habitants. La segona fase, o etapa

Jacques Delors, president de la Comissió Europea.

pont, passa per la consolidació de la primera i la creació d'una entitat financera suprastatal sota el nom de Sistema Europeu de Bancs Centrals (SEBC) o Banc Central Europeu. Finalment, la tercera fase dona plens poders al SEBC i projecta l'aparició d'una divisa comuna.

¿Quo Vadis, Delors?

Sobre l'ambigu acord de s'Agaró, pel que fa a reforçar la coordinació de les polítiques econòmiques i monetàries dels dotze, apareixen encara massa interrogants per a llançar les campanes al vol. Realment, només després de la cimera de Madrid, prevista per als pròxims dies 26 i 27 de juny, i que posarà fi a la presidència espanyola de la CE, es podrà saber si Delors encara compta amb el suport dels països comunitaris.

De moment, el president de la Comissió Europea ha manifestat la seua

satisfacció per l'entesa a s'Agaró, el mínim indispensable i el màxim possible. Així d'escàs és el marge d'actuació dels ministres d'Economia de la CE. Amb tot, Delors ha estat categòric en advertir que la unió monetària demana el suport total a dotze bandes de les tres fases de l'informe que porta el seu nom, en cas contrari el projecte es veurà abocat al fracàs i tan sols quedaran dues alternatives: donar per impossible la unitat econòmica europea o fer marxa arrere per a elaborar un nou informe *light*, més assumible per totes les parts. Si bé els ministres d'Economia ara reunits han decidit definir el més aviat possible els elements que han de fer possible el SEBC i una divisa comuna, tan sols la convocatòria d'una conferència intergovernamental podrà donar el vist-i-plau previ a la remodelació del Tractat de Roma que va donar cos a la CE. Sobre el paper, la primera fase prevista

Nigel Lawson nega la viabilitat de l'Informe Delors.

en l'informe Delors ha de culminar tot just quan el mercat únic siga una realitat, és a dir, l'1 de gener del 1993. Abans d'aquesta data s'ha de celebrar la conferència intergovernamental que decidirà què és el que vol ser la CE i quin paper vol fer davant els seus rivals comercials, EUA i el Japó.

La lliura vol ser lliure

La pròxima cimera comunitària de Madrid, malgrat no comptar amb banda sonora de Dimitri Tiomkin ni la direcció de Fred Zinnemann, té cada dia més punts de coincidència amb el mític desafiament entre Gary Cooper i el pervers Ian MacDonald al Hadley Ville de *Solo ante el peligro*. Film i CE es gestaren el 1952, i ara el repartiment atorga a Jacques Delors el paper de defensor dels impossibles. El ministre britànic d'Economia, Nigel Lawson, ja s'ha guanyat el paper de rival en aquest últim duel.

L'home de Thatcher a s'Agaró ha deixat clar, una vegada més, alguns punts que qüestionen la viabilitat del pla Delors. Els britànics han dit sí a la primera fase de l'informe, però tot seguit han posat uns quants punts sobre les is: millorar la cooperació econòmica no significa, segons Nigel Lawson, acceptar la centralització de la política pressupostària i canviària que proposa Delors. Ni, per descomptat, donar el vist-i-plau a la reforma del Tractat de Roma que dona peu a la

creació del Sistema Europeu de Bancs Centrals i a la creació d'una divisa comuna. És més, si Lawson s'ha mostrat d'acord a prendre, a mitjà terme, una decisió sobre la convocatòria d'una conferència intergovernamental, és perquè en els seus projectes entra la més ferma oposició que la conferència se celebri. Lawson acudirà a les discussions prèvies, però a la seua agenda hi haurà un no rotund a la reforma del Tractat de Roma.

Lawson, és a dir, Margaret Thatcher, té al seu favor el sistema de votació comunitari, on la decisió s'ha de prendre per unanimitat. La primera ministra britànica no vol sentir parlar dels objectius marcats en l'informe Delors, que ella considera burocràtics i socialitzants en contra de la seua ideologia neoliberal. Amb arguments com que el que es pretén és crear un supersat que ofegarà la identitat dels països membres, Thatcher s'ha erigit una vegada més en la rival a batre.

La polèmica a la Gran Bretanya ja està servida. Edward Heath, l'ex-primer ministre que el 1972 va signar l'adhesió britànica a la CE, ha entrat en el debat assenyalant que la primera ministra pateix d'eurofòbia, ja que es nega que la lliura participe immediatament en el Sistema Monetari Europeu (SME).

L'harmonització fiscal, més lluny encara

En aquest ambient, han quedat bloquejades també altres propostes, com l'harmonització fiscal i l'intercanvi d'informació fiscal, punt clau per a

evitar el frau, o l'harmonització dels tipus d'IVA.

Mentre la Comissió Europea apunta a un tipus d'IVA del 15 per cent i la imposició d'una retenció en origen sobre els rendiments de capital per a evitar la fuga de capitals cap a altres països comunitaris més generosos en la seua fiscalitat, les discrepàncies s'han multiplicat i han fet palesa la dificultat de la unió europea somiada.

Així, Alemanya, que fins ara era la més ferma defensora d'un gran projecte comunitari, ha decidit en els últims dies suprimir la retenció del 10 per cent sobre els rendiments de capital i s'ha negat a seguir la proposta sobre fiscalitat indirecta que comporta l'increment de l'IVA al 15 per cent, quan el model alemany actual és del 14 per cent. Un 1 per cent que ha servit de pretext per a marcar les diferències.

En un altre front de batalla, Luxemburg, que recentment ha instaurat el secret bancari, es nega a col·laborar en la transparència fiscal, ja que això representaria la pèrdua de la seua actual condició de paradís fiscal. Dinamarca i Holanda, per la seua part, es mantenen contra la retenció en origen sobre els rendiments del capital. Fins i tot França s'ha resistit a rebaixar en 3 punts el tipus d'IVA, que París actualment té fixat en un 18 per cent.

En resum, massa interessos interns, reforçats pels diferents comicis pendents a Europa, que fan que els governs implicats es cuiden abans dels seus interessos que del projecte en comú que Delors proposa, aspiració que el converteix, més que mai, en el Quixot europeu. □

Brusel·les, seu de la CEE.